

SANCTUS

2 2016 SVERIGES UNGA KATOLIKER

BARMHÄRTIGHET

SANCTUS

Sanctus är en medlemstidskrift för Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker (SUK). Alla registrerade medlemmar från 13 år får Sanctus fyra ggr/år.

Sanctus material produceras främst av unga katoliker för unga katoliker. Sanctus bör inte ses som den Katolska Kyrkans officiella trycksak.

Kontakt: Tidningarna@suk.se

Redaktör och layout:

Jenny Jansson

Skribenter:

Anders Arborelius ODC,
Magdalena Dahlborg, Jessica
Moussa, Nicodemos Franciskus
Abraha, Nicolaus Fredestad,
Max Martin Skalenius, Fredrik
Emanuelson OMI
Sr. Sofie Hamring O.P.

Ansvarig utgivare:

Jessica Moussa

Tryck: Norra Skåne Offset AB,
Hässleholm
ISSN 0346-1998

SUK

Johannes Paulus IIs
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
103 14 Stockholm

Besöksadress:

Brunnsgränd 4
111 30 Stockholm

Tel: 08-505 57 690

www.suk.se

ledare

Kära läsare,

Nu är vi snart i mitten på advent, i början på ett helt nytt kyrkoår, väntar vi på och längtar efter Jesu Kristi ankomst. Vi pyntar, dekorerar, sätter upp julgranar och såklart krubban med små figurer. Av alla de saker som vi pyntar våra hus med, är krubban egentligen det enda som bär budskapet. Nämligen Jesu födelse! Maria och Josef har nu börjat sin vandring mot Betlehem, precis som vi nu har börjat vår andliga förberedelse inför jul. Det är inte alls långt kvar dit. Hur långt har du kommit med din andliga förberedelse?

Tyvärr fastnar vi ofta i det materiella. Vi har för många julklappar att inhandla eller så har vi inte hittat rätt "outfit" till julfesten. Ibland behöver vi en påminnelse om att faktiskt göra något för någon som har det sämre än en själv. Jesus kom till jorden för dem behövande. Gud själv, sände sin son för detta. Vad har jag för anledning att inte följa hans exempel?

I detta nummer lyfter vi fram barmhärtighetens år, 40 goda gärningar, påvebesöket och heliga Maria. Missa inte texterna skrivna av Biskop Anders och Syster Sofies. En om Polska oberoende scoutkåren som firade 25 år i Sverige och Ekumeniken mellan katolska och lutherska kyrkan som nu pågått i 50 år.

I nästa nummer av Sanctus, kommer du att kunna lära dig mer om helgonen. Vi delar med oss om våra favorithelgon och tipsar dig om hur du kan bli ett helgon.

Håll utkik i brevlådan!

Jag önskar er en fortsatt
välsignad advent,

INNEHÅLL #2

4-7	JUNGFRU MARIA
8-9	40 GODA IDEER
10-13	HAR KRISTUS BLIVIT DELAD?
14-17	FRÅN KONFLIKT TILL GEMENSKAP
18-19	FRÅN MINISTRANT...
20-23	ELISABETH HESSELBLAD
24-25	NHHP LS-KASZUBY
26-27	6 STORA FRÅGOR
28	EKUMENISKA LÄGRET I LUND
29-31	FRÅGA SYSTER

Jungfru Maria

BARMHÄRTIGHETENS MODER

Oskarström 28.5.2016

”Guds namn är barmhärtighet”, har påven Franciskus sagt. Att vara barmhärtig är Guds innersta väsen. Vi människor kan aldrig förstå djupet och vidden, bredden och längden av detta mysterium. Men jag tror att alla vi som var i Oskarström ända har fått någon form av insikt i detta mysterium. Har vi bara fått en aldrig så liten aning om vad Guds barmhärtighet innebär, då är vi fast. Då kan vi inte låta bli att överlämna oss till honom, tacka och tillbe honom. Då har vi förstått vad som är själva meningen med livet och hela tillvaron. Utan barmhärtighet vore tillvaron meningslös och tom. Utan barmhärtighet är allt kallt och hårt. Utan barmhärtighet ser vi människor på varandra som konkurrenter och fiender. Har vi mött Guds barmhärtighet blir vi bröder och systrar, vänner, eftersom vi har en gemensam barmhärtig Fader som ser på oss alla som sina älskade barn.

Samtidigt behöver vi mänskliga modeller på vad det innebär att vara barmhärtig. Därför blir Gud människa. Därför sänder den barmhärtige Fadern sin enfödde Son till oss för att förklara Guds innersta hemlighet: barmhärtigheten. Hela evangeliet är en enda berättelse och förklaring av vad barmhärtigheten är. Idag får vi se barmhärtigheten återspeglad i henne som fick föda Guds Son till världen: den obefläckade Jungfru Maria.

MARIA HAR EN
FÖRUNDERLIG
FÖRMÅGA ATT FÅ
VÅRT STENHJÄRTA
ATT TINA UPP.

I henne ser vi urbilden av den moderliga, kvinnliga barmhärthigheten. Dagens evangelium ger oss i blyxtbelysning en snabbsskiss av vad det innebär att vara barmhärtig. Maria som själv väntar på att få föda sitt barn till världen hastar utan betänkligheter iväg på en besvärlig resa över bergen för att vara nära sin äldriga släkting Elisabeth som skall föda sitt barn. Den andras behov och nöd är viktigare för Maria. Hon ser mer till sin nästa än till sig själv. Det är så barmhärthigheten fungerar rent praktiskt. Inte hur jag känner det, vad jag behöver, vad jag vill göra utan vad min nästa behöver. Det är ofta denna tröskel som vi inte kommer över, eftersom vi utgår från oss själva i stället för från de andras behov och nöd. Om vi inte är beredda att gå över denna tröskel kommer vi aldrig iväg, då sitter vi fast i självskhetens slaveri och skruvstäd. Vi kan aldrig få en aning om vad äkta barmhärthighet är. Men Jungfru Maria har en förunderlig förmåga att få vårt stenhjärta att tina upp. Som en god mor har hon tålamod med oss, men leder oss ändå med öm och fast hand in på barmhärthighetens väg.

”Er kärlek skall vara uppriktig... Visa varandra tillgivenhet och broderlig kärlek, överträffa varandra i ömsesidig aktning” (Rom 12:9), skriver Paulus. När vi låter oss älskas av Gud och låter denna kärlek tränga in i hjärtat och ”impregnera” oss inifrån, då blir det naturligt för oss att liksom Maria tänka mer på de andra och vad de behöver. Det är den helige Andes stora uppgift i vårt liv: att inspirera och leda oss på denna barmhärthighetens väg: ”Öppna oss för vad din Ande säger, så att vi tillsammans med

Maria prisar och upphöjer din storhet”, så bad vi i dagens kollektbön. Ja, vi måste tacka och prisa Gud att vi får del av hans barmhärthighet på så många sätt och att vi också får dela ut det som egentligen är hans, själva barmhärthigheten, till dem vi möter på vår väg.

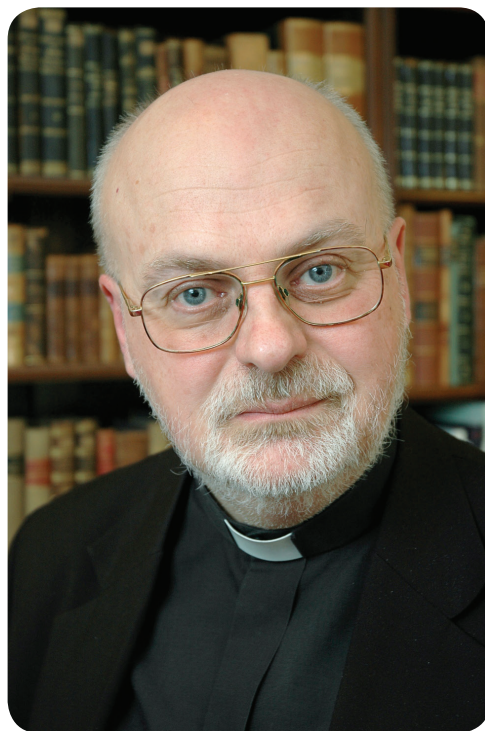
Jungfru Maria är och förblir den stora förebilden och modellen både på hur vi skall ta emot Guds barmhärtighet och hur vi skall dela ut den till de andra. Ser vi på Maria vid bebdelsen, tänker vi på hur hon öppnar sig helt och fullt för Guds kallelse och därför får föda honom till världen som är själva barmhärtigheten, Jesus Kristus. Ser vi – som idag – på Marias besök, tänker vi på hur hon förmedlar Guds omsorg och barmhärtighet till Elisabeth. Magnificat, Marias lovsång, är egentligen en enda lovsång och hyllning av den Gud som ”förbarmar sig över Abraham och hans barn till evig tid” (Luk 1:56). Denna lovsång är så viktig att den bes varje dag i vesper, Kyrkans officiella kvällsbön. Tänk om även dem som inte hinner be hela vespern, skulle be Magnificat varje kväll. Då skulle säkert många fler bli ”impregnerade” och genomsyrade av barmhärtighet.

Dagens evangelium visar oss hur konkret barmhärtigheten alltid är. Det är inte bara ett vackert begrepp utan handfast handling. Varje dag ställs vi inför möjligheten att översätta vår tro till handling. Möjligheterna fattas aldrig, det är bara viljan som ofta saknas. Både Gud och människor bedömer oss efter vad vi gör, inte efter vad vi säger och tänker. Hur ofta har inte Jesus pekat på detta och hur ofta har vi inte försummat att göra som han säger. Ändå får vi varje dag en ny chans. Därför behöver vi öva upp vår hörsamhet, vårt lyssnande till Guds inre röst som manar oss att göra det som är gott i varje omständighet.

Denna lyssnande, lyhörda hållning kan vi lära oss av Jungfru Maria. Hon har en enastående förmåga att påverka oss, så att vi liksom hon lyssnar till Andens späda, men ytterst bestämda röst i vårt innersta. I sista hand är det därför vi vallfärdar hit till Oskarström. Vi behöver Marias moderliga hjälp för att bli bättre lärjungar till Jesus. Vi behöver en öm och barmhärtig, men också en envis och krävande moder som vill fostra oss till goda kristna. Vi behöver Maria, barmhärtighetens moder, för att lära oss att vara barmhärtiga mot alla vi möter, inte bara mot våra egna, utan också mot dem som ingen ser och bryr sig om, ja, mot dem som vi inte tycker om eller som gör oss illa. Det är bara barmhärtigheten som kan besegra ondska och fientlighet.

Det är bara barmhärtigheten som kan binda ihop människor av helt olika ursprung och uppfattningar. Utan barmhärtighet går världen under. Därför är vi här idag: för att be om Jungfru Marias förbön för vår splittrade värld, så att barmhärtighet och godhet, rättvisa och fred får sista ordet och inte hat och förtryck. Heliga Maria, Guds moder och vår moder, be för oss, så att världen tar emot Guds barmhärtighet och förvandlas av den. Amen

DET ÄR BARA
BARMHÄRTIGHETEN
SOM KAN
BESEGRA
ONDSKA OCH
FIENTLIGHET.

+Anders Arborelius ODC

40 GODA IDÉER FÖR ATT UTÖVA BARMHÄRTIGHET

INLÄMNADE AV PASTORALRÅDETS MEDLEMMAR 151025

Barmhärtighetens jubelår avslutades den 20 november då Påven stängde barmhärtighetens port i Rom, men vi bör fortsätta göra barmhärtighetsgärningar!

1. Samla in varma kläder. Lätt att göra, alla kan vara med.
2. Alla gör en barmhärtig handling varje dag, ex ett vänligt ord, besök.
3. Mötesplats i församlingen på kvällstid, ex språk, kvinnokraft.
4. Stöd från församlingen åt de som arbetar i flyktingarbetet.
5. Samordnad besöksjänst så ingen glöms bort.
6. Hälsa nya medlemmar välkomna.
7. Träffa hemlösa på stan.
8. Besöka flyktinganläggning.
9. Sopplunch en dag i veckan.
10. Eftermiddagsfika en dag i veckan för äldre och kringboende.
11. Öppen kyrka hela dagen, ev med tid för samtal med någon präst, osv.
12. Be Barmhärtighetens rosenkrans (efter Faustyna Kowalska).
13. Middag för flyktingar.
14. Öppen kyrka för tiggare med aktivitet, ex filmkväll, fika, lek med barnen.
15. Uppsökande av nyanlända för att leda dem till deras egen kyrka.
16. Fler besök i fängelser och häkten.
17. Starta en stödgrupp för ett barnhem eller liknande utomlands.
18. Undervisning efter bekräftelsens sakrament för att hjälpa dem leva som katoliker.
19. Ordna bibelstudier.

20. Kontakta de katoliker som inte "hittar" till kyrkan.
21. Språkträffar för bättre svenska.
22. Vuxenundervisning för att skapa samhörighet.
23. Träffar för föräldrar och barn för att skapa gemenskap i församlingen.
24. Att engagera faddrar för flyktingfamiljer och ensamkommande barn.
25. Kyrkkaffe för att lära känna varandra bättre.
26. Starta en ungdomsgrupp.
27. Lättlunch/kvällsmat efter mässan för flyktingfamiljer/ensamkommande barn.
28. Söndagsskola på svenska för flyktingbarn.
29. Aktiviteter som film, teater, musik, matlagning eller sport.
30. Språkcafé.
31. Hälsogrupp för kvinnor, 1 gång per månad.

I think we too are the people who, on the one hand, want to listen to Jesus, but on the other hand, at times, like to find a stick to beat others with, to condemn others. And Jesus has this message for us: mercy. I think – and I say it with humility – that this is the Lord's most powerful message: mercy.

– Pope Francis ,Homily on March 17, 2013

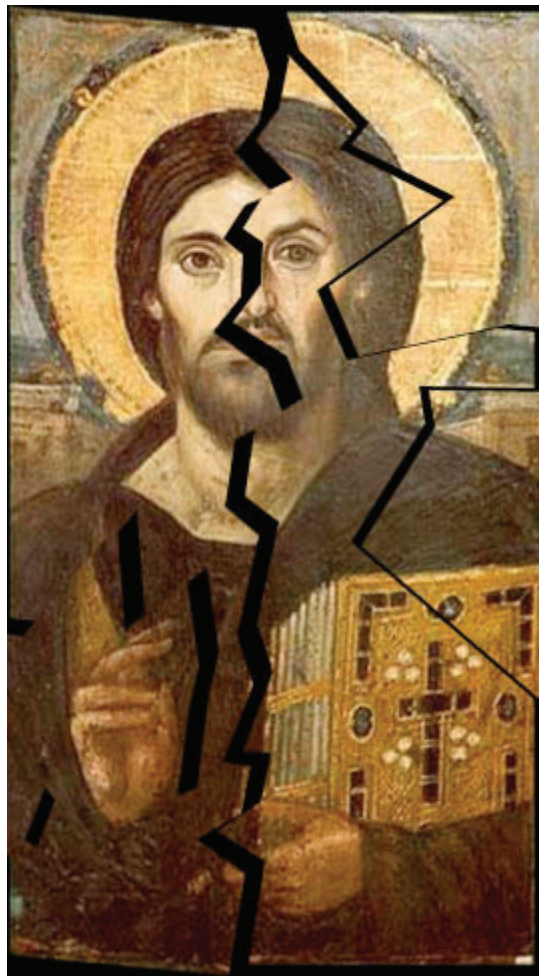
32. Hjälpa till i transitboenden.
33. Om kunskap och resurser finns i församlingen ordna hjälp med medicinska eller juridiska frågor och samhällskontakter för flyktingar.
34. Öppen förskola för mammor med småbarn.
35. Fadderfamilj för ensamkommande barn.
36. Informera i församlingen om hur vi arbetar i stiftet.
37. Hjälpa katoliker bland flyktingarna med andliga och vardagliga behov.
38. Informera icke-katoliker om katolsk tro.
39. Få alla i församlingen att göra en barmhärtighetsgärning om dagen.
40. Informera alla i och utanför Katolska kyrkan om Barmhärtighetens år.

Har Kristus blivit de / lad?

Paulus är arg på församlingen i Korinth:
”Men i vår herre Jesu Kristi namn
uppmanar jag er, bröder, att vara överens
och inte dela upp er i olika läger, utan
återigen stå eniga i tankar och åsikter. Av
Chloes folk har jag nämligen fått höra,
mina bröder, att det förekommer
motsättningar bland er. Vad jag menar är
att ni alla säger: ’Jag hör till Paulus’, eller
’Jag hör till Apollos’, eller ’Jag hör till
Kefas’, eller ’Jag hör till Kristus’. Har
Kristus blivit delad? Var det kanske
Paulus som korsfästes för er, eller var det
i Paulus namn ni döptes?”
(1 Kor 1:10-13).

Kyrkans historia är full av splittring,
schismer och bråk. Ibland har skillnad-
erna varit allvarliga, andra gånger har
splittringen skett mer av politiska skäl
eller för att man sagt samma sak på olika
sätt och missförstått varandra.

Alla människor som är döpta i rent vatten i Faderns, Sonens och den Heliga Andes namn är delar av Kristi kropp (se t ex Galaterbrevet 3:27), som är kyrkan. Kristi kropp kan inte vara delad, men samtidigt är det tydligt att vi som tror ibland står väldigt långt ifrån varandra i hur vi lever tron och i hur vi talar om Kristus. Denna splittring är sår i Kristi kropp och en del av såren är djupa och infekterade.

Ur katolsk
synvinkel räcker
det inte med
att ha samma
tro, enheten
kräver en synlig
gemensam
struktur.

Ekumenik kan därför beskrivas som helande. Att hela djupa och svåra skador kräver omsorg och bandage, och ibland salvor och medicin som kan göra ont och ha biverkningar. Översatt till relationer mellan samfund handlar det om försoning och vilja till helande, om att göra saker och be tillsammans och lära känna varandra bättre, men också om att tala om det som är svårt och gör ont, om de skillnader som ökar splittringen.

Målet med ekumeniken är en viktig fråga, eftersom de kristna grupperna har olika syn på vad kyrkan är – olika ecklesiologi, kyrkolära. Ur katolsk synvinkel räcker det inte med att ha samma tro, enheten kräver en synlig gemensam struktur. Det världsliga, fysiska är viktigt i den katolska tron och det syns inte bara i våra sätt att röra oss under mässan och våra rosenkransar, helgonbilder och annat som går att ta på, smaka eller känna doften av. Det syns också i själva kyrkan, som är både ett synligt samfund och en andlig gemenskap. Tittar man på andra kristna gemenskaper betonar många just den andliga gemenskapen men tycker det är mindre viktigt, eller rentav farligt, med en stark synlig struktur. Därför är själva målet med ekumeniken en viktig fråga i ekumeniska samtal. För katolska kyrkan kan det slutliga målet aldrig vara annat än en synlig gemenskap, där de skillnader som finns är sådana som rymms inom kyrkans lära. Först när alla kristna är enade når kyrkan sann katolicitet, den fullhet Kristus önskar. Därför uppmanas alla katoliker att verka för större enhet mellan alla döpta.

I praktiken är ofta den synliga gemenskapen så långt borta att det inte kan vara det direkta målet för en teologisk dialog. Istället handlar dialogen ofta om att lära känna varandra och förstå varandra bättre genom att gå igenom olika delar av samfundens lära och liv. I ett samhälle som det svenska, där många inte alls ser skillnad på de kristna samfunden, är det extra viktigt att kunna beskriva andra samfund än det egna utan att smutskasta och sprida fördomar. Det betyder att vi behöver lära känna varandra väl för att kunna ge en sann bild av de olika kristna samfunden när den som inte vet någonting om kristendom frågar.

Vi behöver i det ekumeniska samtalet också kunna tala om det som gör ont och skaver. Dit hör till exempel när skillnader i syn på värld, människor och sakrament gör att samfunden kommer till olika slutsatser i moraliska frågor. Dit hör också särskilt smärtsamma delar av den gemensamma historien, något som lyftes särskilt under den ekumeniska gudstjänsten i Lund 31 oktober i år (mer om det går att läsa i en annan artikel i den här tidningen), och skillnad i syn på det vigda ämbetet, eukaristin eller, förstås, på vilken roll biskopen av Rom, påven, bör ha i kyrkan.

Alla dessa frågor diskuteras i lokala och internationella dialoger, men det sker långt från de flesta troendes vardag. Vardagsekumeniken är jordnära och praktisk.

Församlingar hjälps åt med karitativa insatser på orten, troende samlas i bönegrupper i skolor och på arbetsplatser, par träffas över samfundsgränserna och gifter sig och fostrar barn tillsammans. Alla tillfällen då människor från olika samfund möts och handlar tillsammans. Oavsett om det är inom ramen för kyrklig verksamhet eller om det är på jobbet eller hemma bidrar gemenskapen till större förståelse mellan samfunden och på sikt till en växande enhet.

Det som verkligen bidrar till att hela såren i Kristi kropp är när kristna träffas och ber tillsammans, lär känna varandra, hjälps åt i vardagen och tillsammans bidrar till att sprida kärlekens ljus i samhället. Då såren helas stärks också kroppen på fler sätt, för som Johannes skriver i evangeliets trettonde kapitel: "Alla ska förstå att ni är mina lärjungar om ni visar kärlek till varandra." (Joh 13:35) Fyra kapitel senare heter det

"Jag ber att de alla ska bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de ska vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig."
(Joh 17:21)

The background of the page features a large, faded coat of arms. At the top is a golden crown with three horizontal bars. Below it are two crossed keys: a golden key on the left and a silver key on the right. In the center is a blue shield with a golden sunburst in the upper half, a golden eight-pointed star in the lower left, and a golden pine cone in the lower right. The shield is flanked by two golden lions. At the bottom is a white banner with the Latin motto "MISERANDO ATQUE ELIGENDO" in black capital letters.

Vill du veta mer? Kyrkans syn på andra
samfund och på ekumenik går att läsa om
i framför allt två av dokumenten från
Andra Vatikankonciliet, Lumen
Gentium och Unitatis Redintegratio.

På stiftets hemsida kan du läsa mer om
stiftets ekumeniska verksamhet.

Magdalena Dahlborg

FRÅN

KONFLIKT TILL GEMENSKAP

AKA PÅVENS BESÖK

Femhundra år har gått sedan Martin Luther skrev 95 teser som han ville diskutera med andra teologer. Teserna är ett antal frågor och påståenden som de flesta handlar om de missbruk av avlaten som förekom i början av 1500-talet.

Folk erbjöds köpa avlatsbrev som i reklamen påstods ersätta bikt och botgöring, vilket Luther påpekade stred mot kyrkans lära.

Luther ville ha en akademisk diskussion, men blev kallad heretiker och bads ta tillbaka sin kritik. Det fick Luther att surna till ordentligt, och han blev snabbt väldigt hård i sin kritik mot Påven och kyrkan. Nu var Luther inte den förste som kritiserade missbruk i kyrkan, men hans tankar blev snabbt väldigt spridda i Europa och han fick stöd av politiska skäl lika mycket som teologiska. Luthers försök att reformera kyrkan ledde till att kyrkan delades, det som kallas reformationen. I ett försök att rädda västkyrkan från sönderfall kallade Påven 1545 samman det som kallas det tridentinska konciliet. Det hindrade inte delningen, men gav Luther rätt på flera punkter och gjorde upp med en del missbruk och oklarheter. Resultatet blev i princip kyrkan som vi känner henne idag, med mer makt samlad i Vatikanen och mycket tydligare lära än tidigare.

Nu var det
första gången
sedan katoliker och
luthersk-evangeliska
började föra
dialog.

Konciliefäderna under Andra Vatikankonciliet konstaterade att alla döpta är kristna. Då såg man också behovet av ekumenisk dialog för att försöka ena kristenheten. Lutherska världsförbundet bildades i Lund 1947 och blev för femtio år sedan motpart i kyrkans internationella dialog med den luthersk-evangeliska gemenskapen. Bland annat har man talat om reformationens stora ämnen: nåd, gärningar och rättfärdiggörelse. Det ledde fram till en överenskommelse 1999, ”Den gemensamma deklarationen om

rättfärdiggörelseläran”, som enkelt säger att det fortfarande finns skillnader men att dessa går att leva med och att de fördömanden som uttalades av båda sidor under reformationen inte längre träffar.

Nu var det första gången sedan katoliker och luthersk-evangeliska började föra dialog som det blir ett jämnt sekeltal efter reformationen. Därför bjöd Lutherska världsförbundet och Påvliga rådet för främjandet av de kristnas enhet oss att tillsammans uppmärksamma minnet av reformationen, och man valde Lund som plats för mötet. Värddar för mötet var vår Påve Franciskus tillsammans med Lutherska världsförbundets ordförande Munib Younan och generalsekreterare Martin Junge.

Franciskus kom alltså inte som gäst till Sverige, utan som värd för ett stort ekumeniskt möte som är det första i sitt slag.

Det var i första hand katoliker och luthersk-evangeliska som träffades, men hela kristenheten var inbjuden. Mötet inleddes med en gudstjänst i Lunds domkyrka, som sändes via länk till Malmö arena så att alla som var där kunde delta. Gudstjänsten innehöll tre delar: Tacksägelse, ånger och vittnesbörd. Dessa tre kom att lyftas fram på olika sätt dels i gudstjänsten och dels under resten av evenemanget på Malmö arena.

Tacksägelse: Vi tackar för upptäckten att det vi har gemensamt är större än det som delar oss: vi kan tillsammans läsa de gamla trosbekännelserna, och femtio år av teologiska samtal har visat att vi i många frågor är så pass överens att skillnaderna går att leva med. Vi tackar för reformationens goda frukter, för katolsk del att det drev fram nödvändiga uppgörelser och tydlighet i läran. Vi tackar för femtio år av samtal, och för att vi numera kan fira gudstjänst tillsammans och erkänna det goda hos varandra.

Ånger: Vi ångrar missförstånd och smutskastning som båda samfunden gjort sig skyldiga till under och efter reformationen. Vi ångrar att vi låtit tron kidnappas av politiska syften, så att läromässiga skillnader lett till krig och förföljelser där familjer har splittrats och många har dött. Vi ångrar att ett hårt tonläge och en ovilja att lyssna och söka samförstånd lett till att kristenheten kommit längre bort från den enhet Gud önskar.

Vittnesbörd: Vi vittnar tillsammans om den uppståndne Kristus. Vi vittnar tillsammans om hoppet som ger de troende kraft att förändra världen, inte minst genom att återupprätta fattiga, utsatta och förtryckta. Vi vittnar tillsammans om kärleken som flödar från Gud.

Eftersom katolska kyrkan om man ser internationellt är ett av världens största religiösa samfund och de luthersk-evangeliska är en liten minoritet, var det lite speciellt att mötet hölls i Sverige där förhållandena är tvärtom. På det internationella planet är det den stora majoriteten katoliker som bjöd in tillsammans med den lilla minoriteten luthersk-evangeliska. Lokala värdar var den stora majoriteten Svenska kyrkan tillsammans med den lilla minoriteten Stockholms katolska stift. Det blev nödvändigt för alla att höja blicken lite och visa ödmjukhet mot varandra.

Det blir
nödvändigt för
alla att höja
blicken lite och
visa ödmjukhet
mot varandra.

Inspiration kan hämtas i Martin Junges beskrivning av vad mötet i Lund handlar om: att visa en värld där kommunikationen kollapsar värdet av dialog; att visa en värld plågad av konflikter att försoning är möjlig; att visa en värld där religion ses som onödig eller farlig att tron är en källa till ömsesidighet och fred.

Reformationsminnesåret, som inleddes i Lund, innebar tillbakablickande hela vägen tillbaka till Luthers 95 teser men också mot de ekumeniska framsteg som gjorts mer nyligen. Det verkligt intressanta blir vad som kommer nu efteråt. Fördömanden från reformationen träffar inte längre, men samtidigt har femhundra års separation gett nya skillnader, inte minst i moraliska frågor. Det finns därför gott om utmaningar framöver.

Martin Junge

Magdalena Dahlborg

FRÅN MINISTRANT...

Hej mitt namn är

Nicodemos Franciskus Abraha och jag

är ministrant i S:t Thomas av Aquino katolska

församling i Lund . Under Påvens besök här i Sverige och

i Lund var vi 5 ministranter från församlingen som var med om

en oförglömlig upplevelse: vi fick ministrera vid den ekumeniska gudstjän-

sten i Lunds domkyrka. Innan dess var vi även med och planerade, övade och gjorde

mycket annat roligt men även en del jobbiga saker. Som till exempel att om Sveriges Television inte var nöjda över något i gudstjänsten så var vi tvungna att öva om och om igen det tills att allt var perfekt. Jag och en annan ministrant fick även läsa förböner. Otroligt roligt, men även något jag var väldigt nervös över. Under måndagen när Påven landat i Sverige så var vi ministranter i domkyrkan väldigt tidigt. Det blev lite långtråkigt och vi blev snabbt sysslolösa. Men det var något som två personer från kören löste. Det var nämligen en av körsångarna som kände en journalist som stod utanför domkyrkan som sa att han skulle presentera oss för honom. Så vi gick utan för att prata lite med honom.

Och plötsligt så gick ärkebiskopen i svenska kyrkan Antje Jackelén förbi och jag vet inte vad jag fick för mig men jag tog journalistens mikrofon och frågade henne om hon ville ställa upp på en liten intervju och så började jag intervjuar henne. Något som snabbt blev viralt på nätet. Efter den roliga intervjun närmade sig stunden då Påven skulle anlända till domkyrkan vilket betydde att vi var tvungna att gå in och förbereda oss.

Detta hade vi ministranter tjatat mycket om: att antingen få hälsa eller ta en bild med Franciskus. Som tur är fick jag möjligheten! Precis innan SVT skulle börja sända live så ställde sig påven precis bakom mig och jag tog chansen att hälsa på honom! Detta fick mig att börja tänka på hur det faktiskt lönat sig att varje söndag vakna klockan 9 för att hinna med att ministrera. Trots att man kanske kommit hem sent dagen innan eller bara varit otroligt trött.

Nicodemos
Franciskus Abraha

Stiftets resa till Rom för helgonförklaringen av **ELISABETH HESSELBLAD**

Sverige är välsignat med många helgon. Vi minns de tidiga missionärerna bl.a. Helige Eskil, Botvid och Sigfrid som alla var beredda på att lida martyrdöden för Sveriges omvändelse. Vi minns även mäktiga kvinnor såsom Helga Birgitta, Elin och Katarina som är ihågkomna för sina stora verk och fullständiga överlåtelse till Guds vilja. I år helgonförklarades ännu en mäktig kvinna från Sverige, som det första svenska helgonet att bli helgonförklarat på 600 år, Heliga Elisabet Hesselblad; en kvinna som återupprättade heliga Birgittas orden i Rom och som tack vare henne nu finns utspridd över hela världen. Hon var även en kvinna som brann för Sveriges omvändelse och återgång till den katolska tron. Heliga Elisabet Hesselblad påminner oss om att även en till synes obetydlig person uppväxt i Fåglavik i Herrljunga är kallad att ge sitt liv helt för Gud och bli ett helgon och att Gud för den som väljer att följa hans vilja kan göra stora ting. Hon påminner oss också om att katoliker i Sverige ska be och sträva efter att vårt land åter blir katolskt.

Det var med anledning av denna helgonförklaring som stiftet tillsammans med Biskop Anders Arborelius gjorde en gemensam pilgrimsresa till Rom som varade mellan 2 till 7 juni. Den första morgonen i Rom var alla de drygt 200 svenskarna samlade i den stora S:t Paulus basilikan, fuori le mure för mässa med Biskop Anders och flertalet präster från Sverige. Det var en upplevelse av kyrkan, både som universell och samtidigt kopplad till våra nordiska rötter som kom mig i tankarna när Kristus Konungens kör från Göteborg avslutade mässan med ”du drottning över Nordens land”. Rom har också en särskild nåd att ge varje pilgrim som kommer till staden, nämnde Biskop Anders i sin predikan, och kanske kan man inte exakt beskriva vad denna nåd innebär eftersom den är unik för varje person som besöker staden. Dessa ord från biskopen var ledande för dagarna under denna resa.

Hon påminner oss
också om att katoliker
i Sverige ska be och
sträva efter att vårt
land åter blir katolskt.

Jag fick höra från många håll hur olika personer hade fått uppleva mer eller mindre mirakulösa nådegåvor under dagarna. För en pilgrim borde detta dock vara omöjligt att undgå med tanke på alla heliga relikier som finns i Roms kyrkor. Resans dagar var fullspäckade med vandringar till kyrkor och heliga platser ledda av bland annat Lunds historieprofessor Yvonne Maria Werner, Fader Anders Hamberg från Finland, Fader Pär-Anders Feltenheim med flera. Höjdpunkten för resan kom att bli den 5 juni då vi alla pilgrimer var samlade för den högtidliga helgonförklaringen och mässan med påven Franciskus och biskop Anders som koncelebrant.

En annan av resans gemensamma mässor kom att firas av fader Anders Hamberg och då i den traditionella mässformen helt på latin och med prästen och församlingen vända åt samma håll, det vill säga mot öst. Fader Hamberg påminde om att det var just i denna mässordning som heliga Elisabet Hesselblad lärde sig att älska mässans mysterium inklusive så många helgon före oss. Jag själv och David Rizk fick

Detta får oss att tänka på
vad som är sann skönhet,
det eviga och tidlösa som
vi finner i vår katolska
tradition.

under dagarna möjlighet att ministrera på en av fader Hambergs mässor i en kyrka nära Birgittahuset i Rom (se bild). Idag drar den traditionella mässan många unga, vilket bland annat förklaras genom liturgins högtidlighet, tidlöshet och mystik och att det uppfattas som ett steg bortom det vardagliga. Detta får oss att tänka på vad som är sann skönhet, det eviga och tidlösa som vi finner i vår katolska tradition. Rom som kallas den eviga staden hjälper oss att komma ihåg detta arv. Vi ber om den heliga Elisabet Hesselblads förbön för katoliker i Sverige, särskilt för de unga att de precis som henne ska våga gå mot strömmen och leva i sanningen trots det modernistiska och sekulariserade samhälle som vi lever i och på så vis genom Guds nåd vara ett hoppets tecken för alla dem som vandrar i mörker.

– Det är en kraftfull kvinna som har gjort något stort och viktigt inte bara här i Sverige utan även i många andra delar av världen, säger Anders Arborelius, Biskop.

ELISABETH HESSELBLAD

Maria Elisabeth Hesselblad föddes i Fåglavik i Västergötland den 4 juni 1870 och dog i Rom den 24 april 1957. Hon ligger begravd i Birgittas hus i Rom.

Elisabeth Hesselblad förklarades som "vördnadsvärd" 1991, hon saligförklarades 2000 och ska nu, efter ett dekret av påven Franciscus, helgonförklaras.

Nicolaus Fredestad

NHHP LS-Kaszuby

– Den Polska Oberoende scoutkåren i Sverige

Polska Scoutkåren i Sverige grundades den 21 maj 1986 av en grupp ideellt arbetande personer. Gruppen löd under huvudorganisationen som har sitt säte i London. År 1991 omorganiserades den Polska Scoutkåren i Sverige och man fick den nuvarande formen av Scoutkåren som är uppdelad i två kårer, en manlig, ”Kaszuby” och en kvinnlig ”Tatry”. I dagsläget räknar man med ca 120 medlemmar och arbetar för att engagera fler barn och ungdomar i scoutkårens verksamhet. Den 4 juni 2016 besökte SUK den Polska Oberoende scoutkåren i samband med firandet av 25-årsjubileet. Scouter, vänner och familj inbjöds till en heldagsaktivitet

på Järfvafältet i Stockholm. Picknickdagen inleddes med bön och mässa, varpå scenen fylldes med talangfulla polacker men även representanter från Polska Ambassaden och kyrkan. Folkdans, sång, teater, lekar och mattält. Då allt hölls på polska var det inte lätt för mig att hänga med, så jag fick hjälp av två unga scouter som tolkade, förklarade och svarade på lite frågor. Stort tack till Agnes Andersson, Jakub Gurnik och F.Pawel.

Vad gör scouter egentligen?

”Vi är ute mycket i naturen. Vi cyklar, går på hajk, paddlar kanot och har aktiviteter i skogen.”

Har ni en scoutstuga? Vart håller ni till?

”Scoutkåren äger stugor på Järfvafältet. Dem har vi tack vare frivilliga personer som ställt upp och byggt. Vi är här ofta och har hajker och aktiviteter. Det kommer ca 60-70 deltagare på våra aktiviteter.”

”På vinterläger sover vi i stugor. Oftast delas vi upp så att tjejerna sover i en stuga och killarna i en annan. Ibland sover de äldre i tält, men inte på vintern. Det är lite mer krävande att sova i tält. Bekväma toalettbesök och någon riktig dusch finns inte. De yngre barnen sover alltid i stugor.”

Vad ser ni fram emot som scouter?

”Varje sommar anordnas ett läger i Polen som varar i 2 veckor ungefär. Lägret handlar om att spendera tid med varandra. Fokus ligger på gemenskap. På schemat finns mycket tid i naturen och vi har mycket aktiviteter. Man brukar spela fotboll, sätta upp tält och annat. Ja, vi bygger allt möjligt. Vi bygger hela lägerplatsen så att vi ska kunna bo där under lägrets gång.”

Berätta lite om era kläder

”Killarnas kläder kommer från militären. Vår scoutkår är en paramilitär grupp. Vi har liknande struktur som militären. Killarna bär kraftiga stövlar, militärmönstrade byxor och en grön skjorta.” Tjejernas dräkt inspireras av Szare Szeregi, (på svenska: Den Grå leden), som ett kodnamn för en underjordisk

paramilitär scoutrörelse i Polen under andra världskriget. Kvinnorna bekämpade den tyska ockupationen och attackerade SS-soldater. De var frihetskämpar. Tjejerna idag ser upp till dem eftersom de var självständiga och kämpade för kvinnornas rättigheter

Vad är viktigt för er?

Vi har en förkortning, ONC, som står för: Ditt hemland, kunskap och lärdom. Vi kommer att vara en del av vårt land oavsett om vi är där eller inte. Vi kommer tjäna folket och Gud. På läger firar vi alltid mässa på söndagar. Vissa aktiviteter planeras efter högtider i kyrkan. Då är vi med och hjälper till.

Som scouter sjunger vi mycket. Våra sånger är väldigt glada och melodiska. Vi har en riktigt tjock bok med en massa sånger och ramsor. Sångerna håller oss igång under långa hajker och hjälper till att hålla energin och humöret uppe.

Jessica Moussa

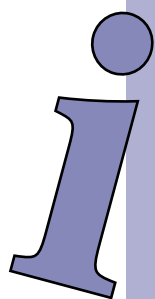
6 STORA ÖFRÅGOR

BLIR MAN FRI FRÅN
SYND DIREKT NÄR MAN
HAR BIKTAT SIG?

Ja, så fantastiskt är det. Synden är förlåten när jag vet med mig att jag har gjort fel och sårat mig själv och andra, av hjärtat ångrar det och då går och biktar mig.

VAD BEHÖVER VI GÖRA
NU, VI SOM GÅTT IGENOM
BARMHÄRTIGHETENS PORT
UNDER JUBELÅRET?

Påve Franciskus skriver i sitt brev "Misericordia et misera", som avslutar barmhärtyghetens jubelår, att "Heliga porten" nu är stängd men att vårt hjärtas barmhärtyghetsport är vidöppen. Påven citerar profeten Hosea och påminner oss om att Gud säger att han "böjde sig ner och gav dem att äta" för att vi ska ta efter honom och böja oss mot våra systrar och bröder.

Barmhärtyghetens port:

Ungefär vart 25 år, utnämner Påven av Rom ett jubelår. Påven Franciskus utnämnde kyrkoåret 2015/2016 för "Barmhärtyghetens år". I början på kyrkoåret öppnar påven en specialbyggd helig port som pilgrimer kan korsa under jubelåret. Den som korsar porten ska ta emot försöningens sakrament (bikta sig), gå till kommunion och be i enlighet med Påvens intentioner. Specifikt för 2016 ska pilgrimer vittna om Guds barmhärtyghet genom att ge av sin tid till ensamma, sjuka eller behövande. Läs sidorna om de 40 barmhärtyghetsgärningar.

HUR VINNER MAN AVLAT?

Oftast genom ett fromt besök i form av en vallfärd till en viss kyrka då man går till bikt, ber i påvens intentioner och går till kommunion. Om man inte har möjlighet att göra en vallfärd till just denna kyrka kan man göra en vallfärd till en lokalkyrka och fullgöra villkoren.

Avlat:

En avlat är något personligt som erhålls genom att man utför vissa botgörings handlingar eller ber böner med intentionen att få Guds nåd. Genom nåden kortar man ner sin egen eller någon annans tid i skärselden. Det är ett sätt för oss att reparera den skada som vi tillfört en annan människa genom att vi faktiskt gör en aktiv god gärning. T.ex. att vi ber om ursäkt och tar kontakt med den vi sårat.

Vid ex.vis. mord kan vi inte reparera skadan, därför har kyrkan ålagt bot i olika former ex. fasta, göra pilgrimsfärd, göra sociala insatser, be för Påvens intentioner och ta avstånd från alla synder. Avlaten berör alltså inte synden, utan endast syndaföljder. Inget avlat kan ge syndernas förlåtelse och därför kan en del av avlaten vara att man går till bikt.

ÄR MIN BIKT GILTIG OM JAG VET ATT SAMMA SYND KOMMER ATT UPPREPAS?

Alla gör vi fel och syndar och det är förstås därför vi alla går och biktas oss. Men om vi inte verkligen vill bättra oss och undvika att göra om en synd i framtiden så är det ju ingen idé att gå till bikt. Och om jag har en livsstil som gör att jag är säker på att jag kommer att göra samma synd direkt efter bikten så säger kyrkan att jag behöver ändra livsstil innan jag går till bikt.

FÅR JAG TA EMOT KOMMUNIONEN OM JAG INTE BIKTAT MIG?

Om jag vet med mig att jag har begått en svår synd ("dödssynd") så går jag först till bikt innan jag går till kommunion.

JAG ÄR RÄDD FÖR ATT PRÄSTEN SKA FÅ EN DÅLIG BILD AV MIG ELLER SKVALLRA. ÄR DET SÄKERT MED BIKT?

Prästen har absolut tystnadsplikt. Punkt. Sen ska man veta att även vi präster går till bikt regelbundet. Som präst är det också otroligt fint att få se hur människor öppnar sig för Gud och tar emot hans barmhärtighet.

Fredrik Emanuelson OMI

Ekumeniska lägret i Lund

Det kan inte ha undgått någon svensk Katolik vid det här laget att självaste Påven Franciskus var här i Sverige, men dessförinnan skedde ännu en unik händelse. Nämligen ett tre dagar långt ekumeniskt läger mellan utvalda ungdomar från Sveriges Lutherska och Katolska församlingar. Detta läger påbörjades den 29 oktober i Lund och avslutades den 31 oktober på Malmö arena i och med det grandiosa eventet Together In Hope. Själv fick jag äran att närvara vid detta läger och kan säga att ingen gick därifrån utan nyfunnen kunskap och vunnen men även på vissa håll förlorad förståelse när vi fick ett exklusivt tillfälle att på ett alldeles särskilt sätt samtala, diskutera och debattera med Lutherska ungdomar. Till och med självaste Biskop Anders och Ärkebiskop Antje Jackelén välsignade oss med sin närvaro.

Det hela inleddes med en lunch där Katolska och Lutherska ungdomar självfall- et satte sig på separata bord och nervöst sneglade på varandra. Precis som det torde vara enligt svensk sed. Men denna nervositet släpptes snabbt och snart så hade vi livliga och fruktbärande samtal emellan varandra. Vi spelade teater, sjöng, bad och skrattade tillsammans. Och med glimten i ögat kan jag säga att det visade sig att, tro det eller ej, att Lutheraner faktiskt också är kristna.

Lägret och debatterna utgick från dokumentet Från konflikt till gemenskap där vi hade fem ekumeniska imperativ som

utgångspunkt. Väckande givande text, om än invecklad, men de mest berikande samtalen kom förvånansvärt nog när vi satt ner och fikade under pauserna. När vi privat emellan varandra började ställa lite mer kontroversiella frågor som arrangörerna inte riktigt vågade ställa. Det var bra att detta skedde eftersom vi fick bättre förståelse för varför vi tycker och tänker på olika sätt.

Istället för att undvika problemen och

låtsas om som att vi är precis likadana när vi själva vet att vi inte inte är det. Vi kan ju inte alltid fokusera på det vi har gemensamt, vi har våra åsiktsskillnader och vi måste veta varför vi har dem. Så att vi sen kan respektera dem även om vi kanske inte håller med varandra. Särskilt intressanta meningsutbyten blev det när det påstods att vi var där för att fira reformationen. Ty splittring, förföljelse och nidingisdåd gentemot Sveriges Katoliker och kultur är inget vi som Katoliker riktigt firar. Men det är en debatt för en annan gång.

Max Martin Skalenius

FRÅGA SYSTEMEN

Varför finns allt ont?

Gud har skapat världen och människan ur sin oändliga generositet och översvalande godhet. Allt han vill är att ge och dela med sig, som en kärleksfull förälder. Du har fått ditt liv helt "gratis" och är dessutom inbjuden att dela Guds eget liv i all evighet. Detta är hans plan. Det är vad bibeln handlar om, från början till slut. "Allt som finns är gott bara genom det faktum att det existerar" - så säger kyrkans teologiska "gigant", Thomas av Aquino.

Men varför finns det då så mycket ont? Varför allt lidande och smärta? Självmord, droger, sjukdomar, krig...?

Bibeln ger sin förklaring genom att gå tillbaka till begynnelsen. Det handlar inte om ett historiskt reportage från en avlägsen urtid. Inte heller om saga eller myt. Begynnelse betyder också ursprung eller orsak. Som en god psykolog sätter bibelns författare fingret på den punkt

där det gått snett i oss och beskriver det med hjälp av symboler. Med lite ödmjukhet går det att känna igen sig och växa i självkännedom.

När Gud skapar människan respekterar han henne fullständigt: Hon får en fri vilja. Man kan säga att Gud begränsar sig själv för att ge oss plats att vara oss själva. Det är verkligen kärlek: att hålla tillbaka sin makt för att låta andra leva.

Vi är skapade till Guds avbild och behöver också begränsa oss själva. Vi kan inte ha allt, äta allt, fylla alla våra behov jämt. Det finns andra vi måste ge plats åt. Utan gränser blir människan omänsklig. Inte längre lik Gud.

Men vi ville inte acceptera någon gräns. Vi stal den förbjudna frukten. Det är ett symboliskt sätt att säga att människan inte kunde lita på Gud, lita på att gränsen han gav var god. Precis som den förlo-

rade sonen som tog ut arvet och drog iväg från sin far för att njuta maximalt av livet, vill människan förverkliga sig själv utan Gud. Bli som Gud, men utan Gud.

Den förlorade sonen hamnade i svinstian. Arvet tog slut och han fick känna det onda. Ja, just precis! Utan Gud får vi också smaka det onda. Det var precis det ormen lovade Eva: du ska få kunskap om gott och om ont.

Verbet ”känna” på hebreiska uttrycker en intim kunskap, att komma någon nära, som när Adam och Eva blir ett kött. Men vem vill känna det onda så intimt som Adam kände Eva? Det är tyvärr vår situation i världen, där många får smaka det onda ända in i märg och ben. Kanske har du fått göra det?

Gud var den som ville fylla oss med allt gott, den oändliga salighet som är han själv och hans kärlek. Men vi satte oss själva i centrum istället. Så förlorade vi vårt allra djupaste privilegium: intimiteten med Gud. Därmed har vi blivit varelser som lider brist. Vi bär på en inre, gnagande tomhet som ingenting kan fylla.

Här kommer begären in. Vi börjar kompensera vår inre tomhet med ägodelar, pengar, prestige, makt, sex - eller med en massa flimrande bilder på en datorskärm. Istället för att, som Gud, bli varelser som ger ut oss själva för andra, frestas vi att utnyttja och ta, gripa för egen fördel. Det är denna tendens som orsakar så mycket skada och lidande i världen. Och aldrig gör oss lyckliga.

Våra olika begär är egentligen goda. Vi har ett naturligt behov av att ha inflytande, att lyckas, att kunna äga vissa saker, att bli bekräftade, att få uppleva fysisk närhet och kroppslig kärlek. Men dessa goda behov spårar lätt ur hos oss - de blir gränslösa - så att vi blir slavar under dem. När det gäller sexualiteten leder begäret till att man söker tillfredsställelse för egen del, på bekostnad av den andre. Man tar istället för att ge. Sexualitet, som var tänkt att vara ett djupt välsignat och personligt möte, blir något som förnedrar och isolerar. Så mycket onödigt lidande.

Att ha inflytande och utöva auktoritet för att få andra att utvecklas är något underbart. Men den gåvan kan degenerera i maktmissbruk, att utnyttja andra för egna syften. Ditt behov att bli sedd och bekräftad kan urarta i yttlig jakt efter att bli känd och konkurrera ut andra. Alla begär kan bli som droger och det får värre konsekvenser ju högre upp på maktens steg man kommer. Plundring, erövring, slaveri med mera, allt som degraderar andra människor till objekt för egoistiska syften.

Människan är skadad på grund av den "kosmiska katastrof" som inträffade när vi bröt med Gud. När skedde det? Det vet ingen och det spelar ingen roll. Berättelsens sanning ligger på ett annat plan.

Vad skulle du säga om du förberett en present till någon som bryter sig in hos dig och tar den i förväg, och sedan går utan att tacka? Så var det för Gud när människan stal den "gudslighet" han tänkt ge. Vi är ju menade att bli som Gud och dela hans liv fullt ut. Men det var något Gud ville ge i rätt tid. I evigheten.

Trots sveket ger Gud aldrig upp. "Om du visste vad Gud har att ge", säger Jesus till oss. Han kommer själv med det gudomliga livet. Han vill fylla vår inre tomhet och släcka törst som begären aldrig kan fylla.

Om orsaken till allt det onda var tvivel, måste nu botemedlet vara tro. Tro på Jesu löften, hans närvaro, hans kärlek till dig.

Du kan inte frälsa världen och ta bort all ondska. Men mitt i denna hårda värld kan du börja gå med Kristus. Om du tar emot hans Ande och är följsam kommer han att ge dig en uppgift - stor eller liten - där du får vara med och lindra någon del av lidandet omkring dig. Du blir någon som ger ut dig själv, precis som Gud.

Du kommer inte att kunna undvika lidande. Men du behöver inte vara rädd, för Jesus har besegrat ondskan och döden. Du blir en hoppets budbärare i vår trasiga värld. Och så blir du lycklig.

Sr. Sofie O.P.

POSTTIDNING **B**

Avsändare:

Johannes paulus IIs
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
10314 Stockholm

STÖD RIKSFÖRBUNDET

SEDAN 1934

SVERIGES UNGA KATOLIKER

BLI MEDLEM OCH FÅ SANCTUS GRATIS!

Du blir medlem genom att
gå med i någon av SUKs
lokalföreningar på www.suk.se

Som medlem får du dessutom
-Rösträtt vid SUKs årsmöte
(Gäller dig som är mellan 6-28 år)
-Försäkring vid SUK-arrangemang

Glöm inte att förnya ditt medlemskap varje år